

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ MINISTRY
OF EDUCATION AND SCIENCE OF UKRAINE

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА» LVIV POLYTECHNIC
NATIONAL UNIVERSITY

ДНП «ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДАНИЛА ГАЛИЦЬКОГО»

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

III Міжнародна

студентська науково-практична конференція
«НАЛЕЖНІ РІШЕННЯ ДЛЯ ПРОГАЛИН У ФАРМАЦІЇ:
ВІДПОВІДНО ДО ЄВРОПЕЙСЬКИХ ПРІОРИТЕТІВ»

COLLECTION OF SCIENTIFIC WORKS

III International

student scientific and practical conference
«GOOD SOLUTIONS FOR GAPS IN PHARMACY: IN LINE
WITH THE EUROPEAN PRIORITIES»

27–28 листопада

November 27–28

ЛЬВІВ – 2025

LVIV – 2025

Lviv Polytechnic National
University

Department of
Technology of
Biologically
Active Substances,
Pharmacy and
Biotechnology

SNPE "Danylo Halytskyi
Lviv National Medical
University"

Department of
Organization and
Economics of Pharmacy

УКРАЇНСЬКИЙ РИНОК ДІУРЕТИКІВ: СТАН ТА РІВЕНЬ ДОСТУПНОСТІ ДЛЯ СПОЖИВАЧА

Хоменчук М.О., Ткаченко Н.О.

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет
homenchukmark@gmail.com, tkachenkonat2@gmail.com

Сучасний стан системи охорони здоров'я України зумовлює підвищений інтерес до проблеми раціонального використання лікарських засобів для лікування серцево-судинних захворювань, серед яких вагоме місце займають діуретики. Ця група препаратів широко застосовується у кардіологічній, нефрологічній та терапевтичній практиці, що визначає їх значну частку у структурі споживання лікарських засобів [1, 2].

Водночас, економічна доступність діуретиків залишається важливим чинником забезпечення прихильності пацієнтів до терапії та ефективності лікувального процесу. Аналіз фармацевтичного ринку України свідчить про наявність значної кількості як вітчизняних, так і імпортованих лікарських засобів цієї групи, що створює конкурентне середовище, але не гарантує рівного доступу для всіх верств населення [3, 4]. В умовах воєнного стану та економічної нестабільності питання ціноутворення і регулювання вартості діуретиків набувають особливої актуальності.

Враховуючи вище зазначене, метою роботи є дослідження фармацевтичного ринку (ФР) засобів для лікування набряків серцево-судинної етіології, задля покращення фармацевтичної допомоги (ФД) пацієнтам із зазначеними симптомами.

Підґрунтям дослідження стали дані Державного реєстру лікарських засобів України, Державного формуляра ЛЗ, Національного переліку основних лікарських засобів, відкриті джерела аптечних мереж тощо.

Вивчення правового поля надання ФД пацієнтам з набряками показав, що в Україні ФД надається в рамках чинного законодавства, включаючи Закони України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення», «Про лікарські засоби» та інші нормативно-правові акти.

В Україні дозволено до застосування у медичній практиці (зареєстровано станом на серпень 2025 року) 123 торгових назв лікарських засобів (ЛЗ) сечогінної дії, які базуються на 11 міжнародних непатентованих назвах, переважно у твердих лікарських формах (76% асортименту). Аналіз структури ринку діуретиків засвідчив домінування монопрепаратів (108 із 123 торгових назв), що зумовлено їх універсальністю та можливістю індивідуального підбору доз. Більшість діуретиків (91 із 123) включено до Державного формуляру України, тоді як фітопрепарати та окремі нетіазидні засоби відсутні через обмежену доказову базу. Основні діючі речовини - гідрохлортіазид, фуросемід, індапамід і спіронолактон - представлені також у Національному переліку лікарських засобів, що підтверджує їх клінічну значущість. Понад 75% діуретиків мають необмежений термін реєстрації, що свідчить про стабільність асортименту та сталість споживання на фармацевтичному ринку України.

Визначено, що ринок сечогінних ЛЗ є конкурентним та сегментованим за походженням: 51% пропозицій припадає на іноземних виробників, а 49% - на вітчизняних. Серед іноземних компаній лідируючі позиції зайняла Німеччина, що представлена 5 компаніями-виробниками та 16 лікарськими препаратами (ЛП). Другу сходинку рейтингу посіла Індія – 7 фармацевтичних компаній та 10 ЛП, а третю сходинку – Польща, що представлена в Україні 2 фармацевтичними компаніями та 6 ЛП. Українські виробники також займають потужну позицію, особливо в сегменті рослинних сечогінних засобів та у групі інфузійних діуретиків.

Результати проведеного дослідження засвідчили наявність гетерогенності економічної доступності діуретиків на ФР України, що проявляється у виразному розмежуванні між генеричними та брендовими лікарськими засобами, а також між продукцією вітчизняного та імпортного виробництва. Низькі значення коефіцієнта варіації цін (Ka.s., середнє = 0,0124) для більшості препаратів свідчать про відносну стабільність цінової політики у межах даної фармакотерапевтичної групи. Вищі значення Ka.s., зафіксовані для калійзберігаючих діуретиків (середнє = 0,0218), відображають більшу цінову варіабельність, що зумовлено домінуванням імпортних позицій та впливом валютних коливань, які ускладнюють прогнозування витрат пацієнтів із хронічними серцево-судинними патологіями.

Показники коефіцієнта доступності (Kd) підтверджують загалом задовільний рівень економічної досяжності діуретиків, оскільки середня вартість упаковки становить незначну частку середньомісячного доходу споживачів. Найвищий рівень доступності притаманний рослинним і петльовим діуретикам, що визначає їх потенціал як економічно доцільних альтернатив у лікуванні артеріальної гіпертензії та набрякових синдромів, тоді як відносно нижчі показники для калійзберігаючих засобів відображають вищу середню ціну, характерну переважно для препаратів еплеренону порівняно зі спіронолактоном.

1. Богдан Б. Диференціальна діагностика та лікування набряків. Медицина світу, 2015.1. URL: <http://msvitu.com/archive/2015/january/article-2.php>

2. Bilousova, N., Tkachenko, N., Kozhuharyova, N., Dolzhenko, M. Research of affordability to essential medicines for coronary heart disease in Ukraine. *Journal of Pharmaceutical Policy and Practice*, 2025; 18(1). <https://doi.org/10.1080/20523211.2025.2470841>

3. Малий В.В., Малініна Н.Г., О.Ю. Рогуля, Г.С. Бабічева, І.В. Бондарєва, А.А. Чегринєць. Маркетинговий аналіз та позиціонування сечогінних (діуретичних) препаратів на фармацевтичному ринку України. *Вісник фармації*, 2023. 2(106); 63-70. <https://doi.org/10.24959/nphj.23.117>. URL : <http://nphj.nuph.edu.ua/article/view/285174>

4. Ткаченко Н. О., & Хоменчук, М. О. Дослідження стану вітчизняного фармацевтичного ринку лікарських засобів для лікування набряків серцево-судинної етіології. *Фармацевтичний журнал*, 2025;5,7-22. <https://doi.org/10.32352/0367-3057.5.25.01>.

Бенюх Н.Ю., Левицька О.Р. ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАРЕЄСТРОВАНИХ В УКРАЇНІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ РАКУ ЛЕГЕНІ	91
Ділягін О.А., Бушуєва І. В. ФАРМАЦЕВТИЧНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ОПТИМІЗАЦІЇ ЛІКУВАННЯ РАНОВОГО ПРОЦЕСУ	92
Парченко М.В., Бушуєва І. В. ПІДТРИМКА ЯКОСТІ ЖИТТЯ ПАЦІЄНТІВ З РАКОМ ПРОСТАТИ	94
Хоменчук М.О., Ткаченко Н.О. УКРАЇНСЬКИЙ РИНОК ДІУРЕТИКІВ: СТАН ТА РІВЕНЬ ДОСТУПНОСТІ ДЛЯ СПОЖИВАЧА	96
Дронік М.Ю., Стасевич М.В. МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ ПРЕПАРАТІВ ДИКЛОФЕНАКУ	98
Марко І.А., Губицька І.І. СУЧАСНІ ЛІКАРСЬКІ ЗАСОБИ ДЛЯ ФАРМАКОТЕРАПІЇ ЦУКРОВОГО ДІАБЕТУ	100
Савула В.В., Кричківська А.М., Хоменко О.І. МАРКЕТИНГОВЕ ДОСЛІДЖЕННЯ РИНКУ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ДЛЯ ФАРМАКОТЕРАПІЇ ХРОНІЧНОГО ГАСТРИТУ	102
Музичук О.П., Городецька І.Я. ДОСЛІДЖЕННЯ КОН'ЮНКТУРИ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО РИНКУ КОМБІНАЦІЙ МАГНІЮ І ВІТАМІНУ В ₆	104
Наконечна Т., Найда В. СУЧАСНІ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОЮ ЛОГІСТИКОЮ.....	106

СЕКЦІЯ 8 (SECTION 8)

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ ТА ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ У ФАРМАЦІЇ (ARTIFICIAL INTELLIGENCE AND DIGITAL TECHNOLOGIES IN PHARMACY)

Васильків А.А., Мельник Д.О. МОЛЕКУЛЯРНИЙ ДОКІНГ В ТЕРАПІЇ МІГРЕНІ.....	109
Саустян Я.С., Філіпцова О.В. ТЕЛЕМЕДИЦИНА ТА ЦИФРОВІ ПЛАТФОРМИ У ФАРМАЦЕВТИЧНОМУ КОНСУЛЬТУВАННІ.....	111

СЕКЦІЯ 9 (SECTION 9)

ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ФАРМАЦІЇ ТА БІОТЕХНОЛОГІЇ (ENVIRONMENTAL ASPECTS OF PHARMACY AND BIOTECHNOLOGY)

Рустем Левчук, Олена Федорова, Андрій Милянч. ОЦІНКА ВЛАСТИВОСТЕЙ ТВЕРДИХ РОСЛИННИХ ВІДХОДІВ МОРКВИ ДИКОЇ ЯК ОБ'ЄКТА УТИЛІЗАЦІЇ.....	113
Коломієць Г. Р., Хворост О. П. ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ СИРОВИНИ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>CARDUUS L. (ASTERACEAE)</i> У ДОКАЗОВІЙ МЕДИЦИНІ.....	115
Анастасія Стангріт, Наталія Монька. РОЛЬ <i>TRICHODERMA</i> ЯК БІОФУНГЦИДУ ТА БІОРЕМЕДІАНТА У ҐРУНТАХ, ЗАБРУДНЕНИХ ВАЖКИМИ МЕТАЛАМИ В ЗОНАХ ВОЄННИХ ДІЙ.....	116
Журавінський Ю.О., Заярнюк Н.Л. ОДЕРЖАННЯ ПРОДУКТІВ БІОПЕРЕРОБКИ ВІДХОДІВ ВИРОБНИЦТВА НАПІВТВЕРДОГО СИРУ	118
Кременський О.О., Криклива С.Д., Кременська Л.В. ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАРМАЦЕВТІВ.....	120
Чорний В.В., Хом'як С.В. ОПТИМІЗАЦІЯ ПАРАМЕТРІВ ВИРОБНИЦТВА ПИВА СПОНТАННОГО БРОДІННЯ.....	122

СЕКЦІЯ 10 (SECTION 10)

ФАРМАЦІЯ В КОНТЕКСТІ МЕНТАЛЬНОГО ЗДОРОВ'Я, ПСИХОАКТИВНОЇ ЗАЛЕЖНОСТІ ТА СОЦІАЛЬНОЇ ІНКЛЮЗІЇ; ФАРМАЦЕВТИЧНА ЕТИКА ТА ДЕОНТОЛОГІЯ

(PHARMACY IN THE CONTEXT OF MENTAL HEALTH, PSYCHOACTIVE ADDICTION AND
SOCIAL INCLUSION; PHARMACEUTICAL ETHICS AND DEONTOLOGY)

Рибчак У.П., Корнієнко О.М., Панькевич О.Б. ДОСЛІДЖЕННЯ НАЯВНОСТІ ГЕНДЕРНИХ СТЕРЕОТИПІВ У ПРОФЕСІЙНІЙ РЕАЛІЗАЦІЇ ФАРМАЦЕВТІВ.....	124
--	-----